

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5P/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1721200863
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2021:1721200863.2

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Štiglicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. C., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, A. a otec M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, A. o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, za účasti Okresnej prokuratúry, Šenkvickej cesty 5, Pezinok, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.05.2021 navrhovateľka, matka maloletého, žiadala súd, aby neodkladným opatrením zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti a aby zaviazal otca maloletého povinnosťou platiť výživné na maloletého v sume 130 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý je momentálne v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, avšak momentálne prostredie u otca nie je pre neho vyhovujúce a nie je príkladné pre jeho výchovu. Matka má obavu o zdravie maloletého, nakoľko otec maloletého je dlhodobo na dennej báze pod vplyvom alkoholu, kedy je jeho správanie nevyspytateľné. Jeho správanie niekedy zachádza až do psychického týrania (či už za triezva alebo pod vplyvom alkoholu) a už sa obáva i fyzického ataku. Matka uviedla, že otec maloletého má už dlhodobo niekoľko rokov odobraný vodičský preukaz za jazdu pod vplyvom alkoholu (už bol riešený za jazdu pod vplyvom alkoholu viackrát), taktiež bol riešený už i súdne v tejto veci. Pred časom mu mali už vodičský preukaz vrátiť, avšak nakoľko neustále porušuje zákaz a opätovne jazdil i pod vplyvom alkoholu, bol mu odobraný opäť. Matka uviedla, že maloletý je posledné mesiace agresívnejší v určitých situáciách, začína mať problémy i v škole. Má v sebe určité veci „neupratané“, stálym presúvaním sa je v určitom chaose a preto si myslí (odhliadnuc od situácie u otca), že striedavá starostlivosť pre neho nie je vhodná. Matka zároveň navrhla, aby súd zaviazal otca povinnosťou platiť výživné na maloletého v sume 130eur mesačne, uviedla, že jeho príjem je toho času cca 900 eur v čistom + má k tomu ešte vedľajší príjem. Styk medzi otcom a maloletým žiadala neurčovať, aby sa mohol syn podľa svojej vôle a dohody s otcom (za triezva) stretávať, nakoľko otca má rád.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala matka spolu s návrhom vo veci samej, ktorým žiadala súd, aby zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, aby zaviazal otca maloletého povinnosťou platiť výživné na maloletého v sume 130 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky a aby súd určil, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým neobmedzene podľa vôle maloletého po dohode s matkou.

3. Na zistenie skutkového stavu veci vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s návrhom, predloženými dôkazmi a ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 12P/102/2012-158 zo dňa 24.09.2013 súd okrem iného schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka je povinná zabezpečovať starostlivosť o maloletého každý párny týždeň v kalendárnom roku a to od nedele 18:00 hod. do nasledujúcej nedele v kalendárnom týždni do 18:00 hod. a otec je povinný zabezpečovať starostlivosť o maloletého každý nepárny týždeň v kalendárnom roku a to od nedele 18:00 hod. do nasledujúcej nedele v kalendárnom týždni do 18:00 hod., výživné na maloletého nebolo určené.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonal v rodine na podnet súdu šetrenie a vo svojej správe doručenej súdu dňa 08.06.2021 uvádza, že v rámci sociálneho zisťovania k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bola prešetrená situácia v rodine maloletého. Dieťa bolo zverené rozsudkom do striedavej starostlivosti rodičov, ktorá fungovala. Matka maloletého časom evidovala zmeny v správaní otca, tieto pripisovala požívaniu alkoholu. Situácia eskalovala až do incidentu, kedy otec syna udrel tak, že prišlo k zraneniu - prasknutiu ušného bubienka. Matka na základe incidentu dieťa otcovi už nedáva na báze týždenného striedania, nakoľko spochybňuje starostlivosť otca o dieťa. Tiež sa obáva o synovu bezpečnosť, ktorú podmieňuje alkoholizmom otca. Matka má vedomosť, že otcovi bol práve pre problémy s užívaním alkoholu odobratý vodičský preukaz. U otca sa podľa nej prejavujú samovražedné sklony, ktorými zastrašuje svoje dospelé deti. Vyskytlo sa niekoľko situácií, kedy otec deti kontaktoval za účelom oznámenia, že si chce vziať život. Pohovor s maloletým sa uskutočnil bez prítomnosti matky. Dieťa - U. pôsobil vyrovnané, je to usmievavý chlapec. Z rozprávania U. je evidentné, že má rád oboch rodičov. Incident s fackou si pamätá, avšak podľa neho si facku zaslúžil, na otázku, čím otca tak nahneval, nevedel uviesť. Povedal, že je pravda, že otec býva nervózny, nevie však prečo. Stáva sa, že kričí. Ak je u otca, čas trávia výletmi, rád chodí s otcom na bicykel. Od vtedy, ako ho otec udrel, sa to už nezopakovalo. Otec mu potom volal a pýtal sa ako mu je. Podľa U. si otec niekedy dá pivo, ale nie vždy, niekedy aj kofolu. Ak by si otec dal viac alkoholu, všimol by si to podľa toho, že by inak rozprával a potkýnal by sa a krivo by chodil. Mama to vie rozoznať aj cez telefón, keď s otcom volá. Maloletý uviedol, že najlepší kamarát sa vola Tomáš má asi 11-12 rokov a nie je z Pezinka, ešte sa nevideli, hrajú spolu Fort Night hru, kde sa súťaží, kto viac vydrží. Toto sa hráva iba u maminy, u otca x-box nemá. Keď sa ho pýtali, ako by chcel stretávanie sa s rodičmi, ak by mal možnosť to zmeniť, povedal že jemu je jedno u koho je, nakoniec povedal, že ak by mohol ísť otcovi vtedy, kedy on chce, že sa s otcom dohodne, bolo by tak asi najlepšie. Na základe zistených skutočností UPSVAR konštatuje, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zverenia maloletého do starostlivosti matky vidí ako opodstatnený, nakoľko bol ohrozený fyzický stav maloletého, ktorý mohol a môže mať trvalé následky. Otec maloletého má problém s užívaním alkoholu už dlhobojšie, čo potvrdili aj rodinní príslušníci. Po jeho požití sa mení správanie otca, je agresívnejší. Styk s otcom prebieha momentálne zriedkavo, podľa stavu otca a rozhodnutia dieťaťa. Finančne sa otec na výchove dieťaťa čiastočne podieľa. UPSVAR odporučil súdu, aby návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel.

6. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

15. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom i v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť zväčša dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, ako aj po ňom nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti a zjednodušenia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má väčšinou predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej; pri relevantných skutočnostiach, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, postačuje ich osvedčenie (tzn. stav vysokej miery pravdepodobnosti) z dostupných dôkazných prostriedkov.

23. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia teda je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a osvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd môže rozhodnúť aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, len na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú predmetom riadneho (plnohodnotného) dokazovania v meritórnom konaní. O otázke konečnej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu súd vykoná riadne dokazovanie a vo veci rozhodne až v meritórnom konaní.

24. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, a preto ho zamietol. Súd má z návrhu, z listinných dôkazov a zo správy kolízneho opatrovníka za preukázané, že zo strany otca došlo k ohrozeniu fyzického stavu maloletého, avšak aktuálne sa maloletý zdržiava u matky a s otcom sa stretáva len sporadicky, nie je teda v ohrození života a zdravia. Súd má za to, že v danej veci nejde o potrebu nevyhnutného zásahu zo strany súdu a neodkladnosť, resp. nevyhnutnosť úpravy pomerov neodkladným opatrením, neboli relevantne dokázané. Súd má zo správy o vykonaní šetrenia kolízneho opatrovníka za to, že maloletému vyhovuje aktuálne nastavený rozsah styku s otcom, ktorý sa aktuálne nerealizuje na báze striedavej osobnej starostlivosti ale realizuje sa podľa vôle maloletého. Maloletý v pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedol, že otca má rád a chce sa s ním sýkať. Súd vzhľadom na vek maloletého má za to, že už je schopný vyjadriť plnohodnotne svoj názor a postoj k tejto otázke. Je nepochybne potrebné, aby bolo rešpektované právo maloletého na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Zo samotného návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že otcovi nechce brániť v styku s maloletým, navrhla, aby sa realizoval neobmedzene podľa vôle maloletého a po dohode s ňou. Súd zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti upravenia pomerov maloletého dieťaťa, nakoľko bez tohto zásahu by mohlo dôjsť k nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého, čo by mohlo mať negatívny dopad na jeho zdravý vývoj. Súd zároveň zdôrazňuje, že v konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva plnohodnotné dokazovanie ako v prípade meritórneho konania, preto rozhodnúť o zverení maloletého do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, určiť výšku výživného a ustáliť styk s maloletým možno až v konaní meritórnom, v rámci ktorého súd vytýčil termín pojednávania na deň 21.06.2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní od jeho doručenia [§ 357 písm. d) Civilného sporového poriadku a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku].

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku).